

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

Mål nr

meddelad i Stockholm den 15 december 2004

T 1399-03

KLAGANDE

MW

Ombud: advokaten LH

MOTPART

JM

Ombud: advokaten TS

SAKEN

Skadestånd

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Göta hovrätt, avd. 2, dom den 3 mars 2003 i mål T 110-02

DOMSLUT

Högsta domstolen fastställer hovrättens domslut såvitt nu är i fråga.

Högsta domstolen förpliktar MW att till JM utge ersättning för rättegångskostnad i Högsta domstolen med femtontusenettihundraåttiosju (15.187) kr 50 öre, avse-

ende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens dom till dess betalning sker.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

MW har yrkat att JM:s talan skall ogillas, att han skall befrias från skyldigheten att ersätta JM för rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten samt att JM skall förpliktas ersätta MW för rättegångskostnader där.

JM har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

DOMSKÄL

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. JM och hans hustru var vid det aktuella tillfället bortresta under ett par dagar och deras son DM, 15 år, var ensam hemma. JM:s personbil stod parkerad utanför hemmet och nyckeln till bilen förvarades i bostaden. En kväll beslöt DM och hans ett år äldre kamrater MW, CK och DJ gemensamt att, utan lov, låna bilen för att göra en nöjestur. DJ körde. Under färden fick han sladd på bilen och krockade med en container. Till följd härav blev bilen skadad. Under den tid bilen stod på olycksplatsen blev den också utsatt för inbrott, vilket ledde till ytterligare skada. Det är ostridigt att MW, som hela tiden satt i bilens baksäte, var utan skuld till själva kollisionen.

Frågan i målet är, om MW är ersättningsskyldig gentemot JM i anledning av de skador på bilen som uppstod till följd av det inträffade.

Även om JM var bortrest måste bilen, som stod parkerad utanför bostaden, anses ha varit i dennes besittning. Bilen kan däremot inte anses ha befunnit sig även i sonens besittning. I rättspraxis har slagits fast att minderåriga barn i princip saknar självständig besittning till egendom i familjens bostad (se NJA 1995 s. 416; jfr i sammanhanget även NJA 1984 s. 244). Det är inte heller visat att sonen hade någon rätt att disponera bilen.

Det anförda innebär att ungdomarna tillsammans olovligen satte sig i besittning av JMs bil. Det förhållandet att de avsett att ställa tillbaka bilen efter färden saknar betydelse för denna bedömning. (Jfr t.ex. rättsfallen NJA 1986 s. 659 och 1995 s. 392, motsatsvis.)

De fyra kamraternas tillgrepp av bilen utgjorde inledningen till det händelseförlopp som utmynnade i att bilen skadades. Sådillvida föreligger det ett orsakssamband mellan MWs handlande och de skador som uppstod på bilen. Det kan visserligen i vart fall diskuteras om orsakssambandet mellan hans handlande och skadorna är adekvat. Den som olovligen har satt sig i besittning av annans egendom kan emellertid åläggas ansvar även för vådahändelser som därefter inträffar. (Se angående principen om "casus mixtus cum culpa" t.ex. rättsfallen NJA 1914 s. 190, 1957 s. 337, 1985 s. 75 II och 1985 s. 690 samt Hellner & Johansson, Skadeståndsrätt, 6 uppl. 2000, s. 213 f., Agell i Festskrift till Jan Hellner, 1984, s. 46 ff., Håkan Andersson, Skyddsändamål och adekvans, 1993, s. 393 ff. och Dufwa, Flera skadeståndsskyldiga, II, 1993, nr 3894 ff.) Omständigheterna i förevarande fall är sådana att denna princip är tillämplig.

MW är därför ersättningsskyldig gentemot JM.

JM har rätt till ersättning för bilens värde med avdrag för vad han erhållit för den vid försäljningen efter det att den skadats. JM har som bevisning när det gäller

bilens värde åberopat bl.a. ett värderingsintyg enligt vilket en likvärdig bil enligt Bilias prislista för begagnade bilar är värd 145.000 kr. MW har vitsordat ett värde om 110.000 kr och därvid anfört att värderingsintyget visar vad en bilfirma vid försäljning begär för en likvärdig bil, att JM hade för avsikt att sälja bilen samt att han då inte hade kunnat erhålla mer än vitsordat belopp. Den omständigheten att JM hade för avsikt att sälja bilen bör inte föranleda att det ersättningsbelopp som utgör utgångspunkten vid beräkningen av liden skada skall sättas lägre än kostnaden för återanskaffning av en bil av samma slag. Den av JM åberopade bevisningen visar att återanskaffningsvärdet bör beräknas till 145.000 kr. I övrigt råder inte tvist om beräkningen av skadan. Skäl för jämkning av skadeståndet föreligger inte. JM skall således tillerkännas yrkad ersättning.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Munck, Lennander (referent), Thorsson, Lundius och Calissendorff

Föredragande revisionssekreterare: Natalie Kramer